

Dialyse en diabetes

Niercentrum

Locatie Hoorn/Enkhuizen

Inleiding

Deze folder is bedoeld voor patiënten met insuline en tablet-afhankelijke diabetes die starten met een hemodialysebehandeling of buikspoeling.

De start van de dialyse is een nieuwe situatie die van invloed kan zijn op uw bloedsuikerwaardes en ook op uw insulinebehoefte.

- Na start van de dialyse treedt vaak een verbetering van de insulinegevoeligheid op, o.a. door de verwijdering van afvalstoffen uit het lichaam. Hierdoor kan het zijn dat u minder insuline nodig heeft.
- Vooral bij een afname van de urine hoeveelheid in het eerste jaar na starten van de dialyse wordt een zekere afname van de insulinebehoefte gezien, omdat er minder/geen insuline meer wordt geklaard via de urine. Hierdoor kan het zijn dat u minder insuline nodig heeft.
- Op dialysedagen bent u mogelijk actiever of juist minder actief dan op niet dialysedagen. De koolhydraatname en/of medicatie moet daar soms op aangepast worden. Vragen en/of problemen over uw dieet(beperkingen), koolhydraatname kunt u stellen aan de diëtiste.

Behandeling van de diabetes

In het eerste jaar na de start van de dialyse zullen wij u vragen om de diabetes-behandeling in het Dijklander Ziekenhuis te laten plaatsvinden. Dit gebeurt door de eigen nefroloog tijdens de wekelijkse artsensite en door het diabetesteam. Na een jaar bepaalt u samen met uw nefroloog waar u verder behandeld wilt worden.

Bloedsuikermetingen voor patiënten met insuline afhankelijke diabetes

U heeft zelf-inzicht in, en neemt zelf verantwoordelijkheid voor uw eigen leven, ziekte en behandeling. Door zelf uw bloedsuikerwaarden te meten en te noteren in uw diabetesdagboek, heeft u inzicht in hoe het met u gaat en bent u minder afhankelijk van anderen.

Neem uw diabetesdagboek altijd mee naar de dialyse afdeling. De dialyseverpleegkundige, nefroloog, het diabetesteam en diëtist krijgen zo ook meer inzicht in uw diabetesregulatie. Zelfcontrole van de bloedsuikerwaarde is van belang vanwege het inzicht in het bloedsuikerverloop en de veranderingen in de insulinebehoefte. Dat kunt u doen zoals u gewend bent, door een vingerprik of door

gebruik van een sensor.

Meldt altijd aan de dialyseverpleegkundige en/of nefroloog als u thuis een hypo- of hyperglykemie heeft gehad.

Iedere maand neemt u minimaal op twee dagen een bloedsuiker dagcurve af:

1x op een dialysedag

1x op een niet-dialysedag

Als u 1 of 2 keer per dag insuline spuit dan neemt u een 4-punts bloedsuiker dagcurve af:

1. voor het ontbijt = N (nuchter)
2. voor de lunch = VL (VM)
3. voor het avondeten = VA
4. voor het slapen = VS

Als u 3 of meer keer per dag insuline spuit, dan neemt u een 7-punts bloedsuiker dagcurve af:

1. voor het ontbijt = N (nuchter)
2. na het ontbijt = NO (2 uur na start van het ontbijt)
3. voor de lunch = VL (VM)
4. na de lunch = NL (2 uur na start van de lunch)
5. voor het avondeten = VA
6. na het avondeten = NA (2 uur na start van het avondeten)
7. voor het slapen = VS

Als tijdens de dialyse de glucose gemeten moet worden, neemt de dialyseverpleegkundige bloed af uit de aanvoerlijn om met uw eigen meter uw glucose gehalte te meten in uw bloed. Mocht u onverhoopt deze niet bij u hebben of de meting is onbetrouwbaar dan kan de dialyseverpleegkundige de afdelingsglucosemeter gebruiken. Die meting is dan leidend.

Heeft u een scanner dan neemt u natuurlijk met de scanner uw glucosemeting af. De diabetes poli kan op afstand uw glucosemeting inzien.

Mocht u tijdens de dialyse een te lage bloedsuiker hebben (onder de 3,5 mmol (hypoglykemie)) dan wordt er gehandeld volgens ons afdelingsprotocol.

Bij een glucose van boven de 15 mmol spreken wij van een hyperglykemie en moet er actie worden ondernomen om de bloedsuikerwaarde te laten zakken, meestal door het geven van extra insuline.

Wat neemt u altijd mee naar het ziekenhuis ten aanzien van uw diabetes?

- Uw insulinepen
- Uw diabetesdagboekje
- Uw eigen bloedsuikermeter of scanner
- Uw communicatieschrift indien aanwezig

Uw diabetesdagboekje is leidend voor u, de nefroloog, het diabetesteam, dialyseverpleegkundigen en eventueel uw thuiszorg. Hebt u geen diabetesdagboekje, vraagt u deze dan aan de dialyseverpleegkundige.

Verantwoordelijkheid voor uw behandeling

U bent natuurlijk zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van uw behandeling waarbij de nefroloog of het diabetesteam in samenwerking met u uw insulinebehoefte voorschrijft aan de hand van uw bloedsuikerwaardes.

Echter tijdens de hemodialyse behandeling is de dialyseverpleegkundige verantwoordelijk, ook voor uw bloedsuikerwaardes, omdat u in situaties kunt komen waarbij de dialyseverpleegkundige moet ingrijpen bij levensbedreigende situaties.

Natuurlijk zal dit indien mogelijk gaan in overleg met u. De dialyseverpleegkundige bepaalt aan de hand van uw bloeddruk en glucosewaarde wanneer u kunt eten.

In het dialysaat (badwater) zit ook glucose, namelijk 5,6 mmol. Uw glucose wordt via het dialysaat in de kunstnier dus aangepast richting de 5,6 mmol.

Controle door de het diabetesteam

Het diabetesteam Dijklander Ziekenhuis maakt een afspraak met u. Dit gebeurt het liefst binnen 2 maanden na starten van de dialysebehandeling.

U komt 1 of 2 keer per jaar bij de diabetespoli. Wij streven ernaar dit vóór of na de dialyse te plannen. De verdere contacten verlopen via de telefoon en/of via de mail. Minimaal 1 keer per jaar vindt er een voetcontrole plaats.

De diabetespoli kan een verwijzing sturen richting de podotherapeut, zodat de podotherapeut verdere adviezen kan geven en de vergoeding voor een medisch pedicure in orde kan maken.

Het zenuwstelsel kan beschadigd worden door de hoge bloedsuikers die kunnen voorkomen bij dialysepatiënten met diabetes mellitus. Een verminderd gevoel in de benen en/of voeten kan hier een gevolg van zijn, waardoor er ongemerkt blaren en/of wonden kunnen ontstaan die moeilijk genezen. Dit kan zonder behandeling tot amputatie leiden. Daarom is het belangrijk dat u zelf regelmatig uw voeten controleert.

Maatregelen die u zelf kunt nemen om voetproblemen te voorkomen;

- Was dagelijks uw voeten met handwarm/lauw water.
- Droog uw voeten goed af. Let vooral op het gebied tussen de tenen.
- Smeer dagelijks uw voeten in met een vocht-inbrengende crème om de huid soepel te houden.
- Inspecteer dagelijks uw voeten. Let hierbij op roodheid, eelt, likdoorns, kloofjes, swelling, drukplekken en wondjes. Meld het bij de dialyseverpleegkundigen, het diabetesteam en/of nefroloog als uw één van bovenstaande verschijnselen opmerkt.
- Laat uw voeten verzorgen door een medisch pedicure met een diabetesaantekening.
- Verwijder zelf geen eelt en gebruik geen likdoornpleisters.
- Indien u zelf uw voeten verzorgt, knip de teennagels recht af om ingegroeide teennagels te voorkomen.
- Loop niet op blote voeten. Ook niet binnenshuis. Draag sokken in de schoenen. Zonder sokken schuurt de huid langs de schoen met wondjes als gevolg.
- Inspecteer dagelijks uw schoenen en sokken op harde oneffenheden zoals steentjes.

Buikspoeling oftewel peritoneaal dialyse (PD)

Door gebruik van glucose (suiker) in de dialysaat zakken die nodig zijn voor PD kan het zijn dat de bloedsuikers wat ontregeld gaan raken.

Bij veranderingen in het bloedsuikerverloop kunt u contact opnemen met het diabetesteam om in samenwerking met hen de medicatie (tablet of/en insuline) aan te passen.

Tot slot nog enkele punten

- Ongeveer één keer per jaar bezoekt u de oogarts voor controle van uw ogen.
- Meet altijd extra uw bloedsuiker bij klachten, onzekerheid of/en twijfel.
- Meet niet steeds een bloedsuikerdagcurve op dezelfde dag, wissel af en zo ook op de dialysedagen.
- Het is voor dialyse patiënten met diabetes niet altijd eenvoudig het onderscheid te maken tussen symptomen van een lage bloeddruk en symptomen van een lage bloedsuiker. Het meten van beide kan dan meer duidelijkheid geven.

Contact gegevens diabetesteam Hoorn

- Bij niet-acute problemen kan de patiënt mailen naar de diabetespoli;
Diabetespoli-Hoorn@dijklander.nl
altijd uw naam en geboortedatum vermelden
- Direct contact met de diabetespoli is mogelijk op nummer 0229 - 208788 tussen 8.30- 9.00 uur en tussen 13.00- 13.30 uur
- Voor spoedgevallen (aanhoudende hypo- of hyper glykemie) kunt u contact opnemen tot 16.45 uur op nummer 0229 - 257823 (klantcontactcentrum)
U vraagt naar de doktersassistente van poli 78, die eventueel met de dienstdoende internist kan overleggen.
- Voor spoedgevallen buiten de openingstijden kan u bellen naar de Huisartsenpost West-Friesland op nummer 0229 - 297 800.

Notities:

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00324-NL 21-01-2022